

قطار وعده‌ها به ایستگاه دولت دوازدهم رسید

دولت یازدهم امروز در شرایطی به پایان رسیده و روحانی با تنفیذ رهبری برای 4 سال دیگر اداره امور اجرایی کشور را بدست خواهد گرفت که قطار وعده‌های دولت به ایستگاه دوازدهم رسیده و حداقل انتظار مردم از رئیس‌جمهور تحقق وعده‌های دولت یازدهم است.

دولت یازدهم امروز در شرایطی به پایان رسیده و روحانی با تنفیذ رهبری برای 4 سال دیگر اداره امور اجرایی کشور را بدست خواهد گرفت که قطار وعده‌های دولت به ایستگاه دوازدهم رسیده و حداقل انتظار مردم از رئیس‌جمهور تحقق وعده‌های دولت یازدهم است.

امروز پنجشنبه دوازدهم مرداد ماه نود و شش آخرین روز از دوره 4 ساله دولت یازدهم است و حسن روحانی که در انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم با همه حواشی آن به عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شد، با تنفیذ و حکم رهبر معظم انقلاب برای 4 ساله دیگر اداره امور اجرایی کشور را بدست خواهد گرفت.

دولت دوم روحانی اما تفاوتی با گذشته دارد و آن هم در کوه وعده‌ها و دریای وعده‌های محقق نشده است که انتظارات مردمی از دولت را شدیداً بالا برده است. تحلیل عملکرد دولت یازدهم حاکی از کارنامه غیرقابل قبول کابینه روحانی در عرصه‌های مختلف به‌ویژه در عرصه اقتصادی دارد.

رئیس‌جمهور اگر چه طی 4 سال گذشته تلاش کرد ناکارآمدی‌های دولت را به بهانه‌های چون «مقصر دولت قبل است»، «آواربرداری ویرانی‌های دولت گذشته» و «سنگ‌اندازی دلوایس‌ها» توجیه کند اما امروز و در آستانه آغاز به کار دولت دوازدهم که خودش دولت قبل شده، به اذعان برخی از کارشناسان حامی دولت نیز معضل و مشکل اقتصادی سال 92 اکنون و در سال 96 به بحران مبدل گشته و این از مهمترین چالش‌ها و تهدیدات روحانی در دولت دوم وی خواهد بود.

روحانی در انتخابات خرداد ماه 92، با ارائه شعارها و وعده‌های پرحرارت توانست رأی حداکثری را از آن خود کند. وی با انتقاد از وضعیت موجود اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور توانست به روی کار آید. رئیس‌جمهور به مردم وعده داد که هم مشکلات سیاسی و اجتماعی و فرهنگی مردم را حل کند و هم پاسخگوی مشکلات اقتصادی کشور باشد. وعده‌های نظیر:

- شعار من «نجات اقتصاد ایران» است.

- برنامه اقتصادی من حل معضل اشتغال به خصوص برای تحصیل‌کرده‌هاست.

- اساس سیاست من بالا بردن ثروت ملی و رونق تولید و اشتغال و بهبود فضای کسب‌وکار و توزیع عادلانه ثروت است.

- کلید من، کلید تدبیر است و هر قفلی را باز می‌کند و تمام مشکلات قابل حل است و برای آنها برنامه دارم.

- دولت تدبیر و امید به دنبال این است که آن‌چنان مردم را از درآمد سرشار کنند که اصلاً به یارانه 45 هزار تومانی نیازی نداشته باشند.

- باید کار را به جایی برسانیم که به جای اینکه مردم دستشان را به سوی دولت دراز کنند، دولت دستش را به سوی مردم دراز کند.

- اولین گام دولت تدبیر و امید کاهش نرخ بیکاری است.

- سانت‌ریفیوژها باید بچرخد و زندگی مردم نیز باید بچرخد؛ باید یادمان باشد کشور توسعه می‌خواهد.

- کشاورزان، صنعتگران، کسبه و همه افرادی که حقوق‌بگیر هستند از جمله کارگران و کارمندان که امروزه تحت فشار هستند باید بتوانند با رفاه بیشتر و معیشت راحت‌تر زندگی کنند.

- اگر فضا برای صنعت‌گردشگری فعال شود، 10 میلیون گردشگری در سال مساوی است با 4 میلیون اشتغال، در حالی که ما سه و نیم میلیون بیکار داریم.

دوره 4 ساله پیش قطعاً از اقدامات مفید تهی نیست، اما بعد از گذشت 4 سال برآیند شرایط برای مردم

رضایت‌ بخش و راه گشا نبوده است. رکود بازار مسکن هنوز پابرجاست؛ بحران مؤسسات اعتباری ، بانک مرکزی و ... زندگی بخش قابل توجهی از مردم را توامان مختل کرده است. بودجه دفاعی کشور که در سال 93 به یک هفتم تنزل پیدا کرده بود بعدها هم آنچنان ترمیم نشده ؛ صنعت هسته‌ ای و برخی صنایع پیشرو بنابه فرموده رهبر انقلاب« مشرف به تعطیل» است؛ 35 درصد جوانان تحصیلکرده بیکارند و مطابق آمارهای معتبر بین‌ المللی رشد مهاجرت نخبگان طی پنج سال اخیر 2/2 برابر شده است؛ دلار در حرکتی خزنده رو به بالا حرکت کرده است؛ بخش قابل توجهی از بورس، در دست دلالتان حاشیه‌ ساز اسیر است و در این سالها با وجود نیاز سالانه 2/1 میلیون جایگاه شغلی، تنها 350 هزار شغل ایجادشده و بیکاری روز به روز افزون شده‌ است.

مهم‌ ترین چالش

پیش روی دولت دوازدهم

بدین ترتیب و از منظر کارشناسان مهمترین چالش پیش روی دولت دوازدهم ساختار اقتصادی دولت به منظور حل مشکلات و بحران‌ های اقتصادی است. دولت دوازدهم در حقیقت وارث بحران بیکاری 4/12 درصدی، بحران نظام بانکی کشور، تورم، رکود بی‌ سابقه، رشد منفی صادرات غیرنفتی و معضل تعطیلی کارخانه‌ های تولیدی بر اثر افزایش بی‌ رویه واردات و قاچاق است.

از سوی دیگر سرمایه‌ گذاری همه‌ جانبه دولت بر روی پروژه برجام را شاید بزرگ‌ ترین‌ اشتباه راهبردی روحانی در دولت یازدهم دانست که برخلاف ادعاهای گذشته، به هیچ وجه نتیجه رضایت‌ بخشی دربرداشت و نهایتاً با روی کار آمدن ترامپ و تصویب تحریم‌ های جدید از سوی آمریکا عملاً نقض شد.

دولت یازدهم، در این‌ اشتباه بزرگ راهبردی به‌ جای تکیه بر ظرفیت‌ های داخلی برای رونق‌ بخشی به اقتصاد، همه توجه فعالان اقتصادی را به‌ سوی برجام جلب کرد، که نهایتاً هم نتیجه نداشت و خسارات جبران‌ ناپذیری برای حال و آینده اقتصاد ایران برجای گذاشت.

از سوی دیگر برای جبران هزینه‌ های بالای دولت در شرایط رکود، به انتشار اوراق، فروش بیشتر نفت، استقراض از بانک‌ ها و استقراض از منابع دیگر روی آورد که علاوه بر اینکه قرض را برای دولت دوازدهم به ارث گذاشت، افزایش 700 هزار میلیارد تومانی نقدینگی را موجب شد، که به فنر متراکمی شبیه است که می‌ تواند در دولت آینده جهش تورمی را به ارمغان بیاورد.

بدهکارترین دولت

بعد از انقلاب

نگاهی به آمار حجم بدهی‌ های دولتی با ثبت رکورد بدهکارترین دولت بعد از انقلاب و همچنین آمار افزایش نقدینگی در سال‌ های مذکور نشان می‌ دهد ادعای دولت در انضباط مالی و استناد آن در به دست آوردن دستاورد کاهش تورم هم چندان منطقی نبوده است.

مشکل دیگر دولت یازدهم همچنین اجرای طرحهای متعددی بود که ابتدا با سر و صدا و طمطراق، کارشناسانه معرفی می‌ شد، اما پس از مدتی مشخص‌ شد از کارایی لازم برخوردار نبوده است. طرح تحول نظام سلامت، مسکن اجتماعی، طرح تحرک بنگاههای زودبازده، طرح کارت اعتباری کالا، طرح فروش اعتباری خودرو و کلکسیون طرحهایی که در ابتدا کارشناسی به نظر می‌ رسید، اما در اقتصاد کشور با این مشکلات متراکم در هم پیچیده ثمربخش نبود.

به این موارد عدم اجرای طرح‌ های مفید نیمه‌ تمام از جمله پیاده‌ سازی نظام جامع مالیاتی، کنترل گردش کالا و واردات با طرح شبنم و ایران کد، مسکن مهر و مواردی از این دست را نیز باید اضافه نمود که عملاً هیچ نتیجه برای بهبود مشکلات کشور در بر نداشته است.

و نهایتاً یکی دیگر از مهم‌ ترین‌ اشتباهات راهبردی دولت یازدهم، به‌ کارگیری ادبیات غیرفاخر توسط بسیاری از اعضای کابینه و در رأس آنها شخص روحانی در مقابل منتقدان بود.

روحانی که در 12 مرداد 92 با بیان جمله« پناه می‌ برم به خدا از بستن دهان منتقدان» به ظاهر آزادی بیان گسترده‌ ای را به اصحاب رسانه و منتقدان وعده داده بود، در ادامه با طرح ده‌ ها شکایت از سوی دولت علیه رسانه‌ های« منتقد» به دلیل انتشار« گزارش‌ های انتقادی»، گروگانگیری بودجه صدا و سیما به دلیل پخش برخی گزارش‌ های« نقادانه» نسبت به عملکرد دولت و تعطیلی چندین و چند برنامه انتقادی سیما از جمله برنامه ثریا، صرفاً جهت اطلاع و... با فشار مستقیم دولت ، قطع صد درصدی یارانه مطبوعاتی رسانه‌ های« منتقد» به بهانه دروغین استفاده از بودجه دولتی، عدم اجازه ورود روزنامه‌ های« منتقد» دولت به نهاد ریاست جمهوری، عدم اجازه طرح سؤال خبرنگاران رسانه‌ های« منتقد» از رئیس‌ جمهور در کنفرانس‌ های خبری 4 سال گذشته و توهین به منتقدان دلسوز با برچسب‌ هایی نظیر خشونت‌ طلب، تندرو، افراطی، دلوایس، بی‌ شناسنامه، بی‌ سواد، عصر حجر و... در مقابله با آزادی بیان و انتقاد نیز رکورد شکنی کرد.

به هر ترتیب دولت یازدهم به پایان مسیر چهار ساله خود رسیده و روحانی از امروز به عنوان رئیس‌ جمهور دولت

دوازدهم کار خود را آغاز خواهد کرد و اینک لیستی از وعده‌های موجود است که رئیس‌جمهور منتخب در دوران تبلیغات انتخاباتی از آنها سخن گفته است و امید می‌زنم؛ زود این دوره روحانی به جای سیاست‌انکار، عمل به این وعده‌ها را پیشه گیرد، وعده‌هایی که ثبت و ضبط شده است و نمی‌توان پس از گذشت چهار سال در برابر مطالبه عمومی از دو کلمه نگفتم و نتوانستم استفاده کرد! و احتمالاً گوش مردم دیگر شنوای من نگفتم؛ ها نخواهد بود.

چنانکه حتی شخصیت‌های سیاسی اصلاح‌طلب هم در فضای مجازی، پیام‌هایی منتشر کرده‌اند که زمان شعار و حرف زدن به سر آمده و اکنون همه در انتظار عمل نشسته‌اند. آن هم در شرایطی که روحانی شمار انبوهی از وعده‌ها را برای دولت آینده خود عنوان کرده است، و مواردی از قبیل اینک:

- باید برای محرومان فکر بیشتری شود.
- اگر طرف مقابل در مذاکرات بدعهدی کند ما باید آماده باشیم، ما خودمان را برای شرایط دیگر هم باید آماده کنیم که این آمادگی را داریم.
- بدون هیچ ملاحظه‌ای باید با فساد مقابله شود.
- همه افراد در برابر قانون مساوی خواهند بود.
- ما نمی‌خواهیم جوان ترک و کرد ما در مرز کولبری کند، ما می‌خواهیم صادرات کنیم.
- طرح کارورزی در صد روز اول دولت دوازدهم اجرا می‌شود.
- پرداخت وام زوجین به دوپست و میلیون افزایش خواهد یافت.
- پرداخت یک‌سوم حقوق به بیکاران در طرح کارورزی صورت خواهد گرفت.
- فقر مطلق تا پایان دولت دوازدهم برطرف خواهد شد.
- ساخت مسکن اجتماعی محرومان آغاز خواهد شد.
- حذف قاچاق تا پایان دولت دوازدهم.
- دو برابر کردن صادرات غیرنفتی.
- ایجاد سالانه 950 هزار شغل ثابت و پایدار
- اینها از جمله وعده‌های هستند که روحانی در کنار همه وعده‌های محقق نشده خود در دوره قبل به مردم داد و با نوید تحولات بنیادین در عملکرد دولت خود از مردم رای گرفت و امروز که قطار وعده‌های دولت به ایستگاه دوازدهم رسیده، حداقل انتظار مردم از دولت دوازدهم تحقق وعده‌های دولت یازدهم است.
- بدون تردید دل بستن به اشتباهات راهبردی گذشته مانند برجام و امید به برجام‌های بعدی، سرابی است که دنبال کردن آن، جز خستگی و ناامیدی برای دنبال‌کننده آن ثمری نخواهد داشت. باید طرحی نو در انداخت و تلاش دولت دوازدهم بر خلاف دوره قبل به جای درگیر کردن ملت به مسائل فرعی و حاشیه‌ای و غفلت از مسائل اصلی باید بر مبنای تولید و اشتغال بر محور اقتصاد مقاومتی باشد.
- حال باید دید دولت دوازدهم در این مسیر دشوار با کوهی از وعده و وعده‌های داده شده و محقق نشده چگونه رضایت رأی‌دهندگان، حامیان و کل جامعه را تأمین خواهد کرد.